

فعالیت های درس ۱۷

۱- فرهنگ چیست؟ فرهنگ یک جامعه شیوه زندگی آن جامعه است. فرهنگ را آگاهی و اندیشه مشترک اعضای یک جامعه نیز می گویند.

برداشت خود را از واژه فرهنگ بنویسید و به نوبت در کلاس بخوانید. معلم نکات مشترک را روی تخته بنویسد. پس از پایان درس، یک بار دیگر نوشته خودتان و نکات روی تخته را مرور کنید و بگویند برای تکمیل توضیح فرهنگ، چه نکات دیگری را اضافه می کنید.

فرهنگ آموختنی است - فرهنگ نوعی نگرش است - فرهنگ نشانه شخصیت است - فرهنگ موجب بالا رفتن آگاهی جامعه است و...

۲- اگر اعضای خانواده‌تان برای زیارت یا سیاحت به کشورهای همسایه یا سایر کشورها سفر کرده‌اند، بگویند در هنگام گفت‌وگو از خاطرات سفر به چه نکاتی درباره شیوه زندگی مردم آن کشورها اشاره می‌کنند؟ نکاتی درباره آداب غذا خوردن، دین، زبان، نوع معماری، آداب معاشرت و انواع غذاها، پوشش ظاهری، صنایع دستی و...

۳- اگر درباره شیوه زندگی یک جامعه در سایر مناطق جهان کتابی خوانده‌اید یا فیلمی دیده‌اید، نکته‌هایی از آن را برای هم کلاسی‌هایتان توضیح دهید. (جواب بر عهده دانش آموزان)

۴- فرض کنید کودکی از هر نوع ارتباط با آدم‌های دیگر محروم باشد و فقط نیازهای طبیعی اش بر طرف شود تا زنده بماند. به نظر شما این کودک چه ویژگی‌هایی خواهد داشت؟ راه‌های برطرف کردن نیازها، برقراری ارتباط، شیوه‌ی ابراز احساسات و هیجان‌ها، ارزشها و هنجارها و... را ندانسته و نمی‌تواند اجرا نماید. مانند داستان تارزان.

۵- با توجه به تصاویر این دو صفحه، معنای هر یک از نمادها و رفتارهای نمادین را بیان کنید. نماد احترام نظامی - نماد مقاومت و پیروزی - نماد احترام سیاسی

۶- درباره نمادها و هنجارهای مربوط به سلام و احوالپرسی و تعارفات در چند منطقه کشور متفاوت پرس‌وجو کنید و نتیجه را در کلاس بیان کنید. (جواب بر عهده دانش آموزان)

۷- هر یک از هنجارهای زیر مبتنی بر کدام ارزش‌ها و عقاید است؟ توضیح دهید.

الف) برخی نانواها، شب‌های جمعه یک یا چند تنور نان خود را به صورت رایگان و صلواتی به مردم می‌دهند: ارزش دینی - انسان دوستی

ب) مردها در هنگام ورود به خانه دیگران با صدای بلند "یا الله" می‌گویند: ارزش عرفی و دینی - حفظ حجاب

ج) افراد موقع دیدن کودک، "ماشالله" می‌گویند: ارزش دینی - چشم زخم

ت) رزمندگان اسلام هنگام پیروزی در نبرد، "الله اکبر" می‌گویند: ارزش دینی

۸- همه هنجارها، مفید و خوب نیستند. برای مثال، ممکن است در یک گروه دوستان، یک مدل نامناسب لباس به هنجار به هنجار تبدیل شود یا در بین عده‌ای، فال‌گیری رواج پیدا کند یا یک گروه عادت کنند تیم ورزشی رقیب را با نام‌های زشت خطاب کنند یا در بعضی خانواده‌ها خودنمایی و خرید اسباب و اثاثیه گران قیمت متداول شود. آیا پیروی کورکورانه از همه هنجارها درست است؟ خیر

ملاک تشخیص درست و مفید بودن هنجارها چیست؟ ملاک درست در نظر گرفتن احکام دینی و واکنش مردم است.

۹- عوامل مختلفی می‌توانند نمادها، ارزش‌ها و هنجارهای یک جامعه را تغییر دهند و در فرهنگ آن جامعه تغییر و دگرگونی پدید آورند. در باره این عوامل و چگونگی تأثیر آنها بر فرهنگ گفت و گو کنید و مثال بیاورید.

عوامل	مصادیق	تفسیر در نمادها. ارزش‌ها و هنجارها
پیشرفت‌های صنعتی و فناوری	زندگی کاشانه نشینی (آپارتمان نشینی) پیشرفت وسایل حمل و نقل و افزایش مسافرت	خانه‌های چند طبقه، فضای کمتر برای بازی بچه‌ها و ...
رسانه‌های جمعی	تلویزیون، رادیو، روزنامه، اینترنت و ماهواره	کم شدن دید و بازدید - گسترش فردگرایی
نفوذ فرهنگی بیگانگان و کشورهای سلطه‌گر	ماهواره - اینترنت	مدگرایی - تغییر نوع پوشش - تغییر معماری

۱۰- کاربرگه شماره (۱۳) را انجام دهید. (جواب بر عهده دانش آموزان)